

Prisest

Broj 4.

Šibenik, 18 februara 1935.

God. I.

GLASINE I ISTINA

o radu današnje općinske uprave

U povodu izvjesnih glasina, koje kruže gradom o radu današnje općinske uprave, naš saradnik imao je priliku da razgovara sa jednim vrlo uglednim vijećnikom, članom gradskog financijskog odbora, pak je na postavljena pitanja dobio slijedeće odgovore:

Koje su smjernice današnje općinske uprave obzirom na postojeće financijske mogućnosti?

— Nastojanje današnje općinske uprave ide za tim da se donese jedan realan uravnotežen budžet, jer su svi dosadašnji budžeti bili fiktivni. Kao primjer navadjam budžet iz god. 1934. Realni prihodi — kako se iz završnih računa razabire — iznosili su u toj godini Dinara 3.927.347,83, a u budžetu su prihodi bili predviđeni sa Din. 6.329.453. — U istom iznosu bili su predviđeni i rashodi. Međutim, kako su budžetom bili dozvoljeni rashodi daleko preko iznosa efektivnih prihoda, nastali su t. zv. leteći dugovi. U okviru fiktivne budžetske mogućnosti pravili su se dugovi gdje je god bilo moguće. Tako se je kod Banovinske Štedionice u Splitu uzela pozajmica od Din. 140.000 za podmiru tolikih najamnika, premda je u budžetu bilo predviđeno pokriće i za te redovne izdatke. Radnje su se izvršavale na vjerresiju, a isto tako se je uzimao i potrebiti materijal, te razna roba. To se je sve vršilo bez ikakova reda, te još ni dandanas ne može tačno da se utvrdi koliko iznose općinska dugovanja, proistekla iz ovakvih obaveza, jer knjigovodstvo o tome nije bilo uvijek obaviještavano. Posljedica ovakovog gospodarenja odrazila se je u nagomilavanju letećih dugova, kojih cifra do sada utvrđena iznosi preko jedan milion dinara, za samu 1934 god.

Dakle, kako se iz ovoga vidi, smjernice rada današnje općinske uprave mogu da budu upućene samo tim pravcem, da se u smislu zakonskih propisa i realnih mogućnosti ne prave dugovi za isplatu redovitih rashoda, već da se donese jedan stvaran budžet, kojega će se striktno i strogo držati.

Kako je realan proračun vjerno ogledalo općinskog gospodarstva, iz samog će se tako sastavljenog proračuna moći vidjeti smjernice općeg komunalnog rada obzirom na postojeće financijske mogućnosti. —

Kakvo je stanje zatekla pri preuzimanju općine nova uprava?

— U pogledu stanja zatečenog u općini dne 1.10.1934, postoje opširni referati, a ovim ćemo se samo pozabaviti istim ukoliko se odnosi na financijsku stranu zatečenog stanja: Uatoč pomenutih pozajmica i rashodovanja na vjerresiju, stanje općinske blagajne na 1. 10. 1934 god. bilo je ulistinu takovo da se gore ne može ni zamisliti. Uvažite samo ovo: U blagajni se nije nalazio ni jedan dinar vlasnosti općine, a trebalo je isplatiti jedan dio prinadležnosti namještenicima za mjesec septembar, zatim čitav iznos prinadležnosti za mjesec oktobar, kirije, ratu za Banovinsku štedionicu i mnoge druge tekuće troškove. Istodobno trebalo je sastaviti inventar i utvrditi faktučno stanje općinskih dugova, stanje pologa itd. Sve te radnje predstavljale su ogroman posao, kojega je trebalo što prije završiti, i budite uvjereni, da se je radilo bez prestanka od jutra do kasne večeri, kako radnim danom, tako i svetačnim. —

Koje se bitne razlike opažaju između predjašnjeg i sadašnjeg rada?

— Razlika je velika. I bez da se tim predmetom duže pozabavimo, može se ista rezimirati u ovom: Tog istog mjeseca redovito su izvršene sve isplate i to je bio prvi mjesec u nekoliko zadnjih godina, da je svak primio ono što ga pripada, a da općina nije bila primorana da pristupi zaključenju nikakvog zajma. Od 1. oktobra pr. god. općina nije preuzela nikakovu obavezu, kojoj nije uredno i odmah udovoljila. Sve nabavke i svi izvršeni radovi odmah su bili i podmireni. —

Koji je razlog dosadašnjem slabom vođenju općinskih poslova?

— Razlozi dosadašnjeg slabog vođenja komunalnih poslova su

s jedne strane — kako je spomenuto — nerealni budžeti, a s druge strane moglo bi se kazati nerazumijevanje u upravljanju općinskim gospodarstvom. Nered, koji se je nalazio u općinskoj administraciji, većim dijelom je rezultat takvog upravljanja, a uporedo s time rad i kvalitet velikog dijela općinskog činovništva. Zato je danas takvo gospodarenje naprtilo općini na leđa oko sedam milijona letećih dugova, a da se za taj novac nije ništa izvelo, niti se je isti na koji drugi način korisno potrošio. Svi ti dugovi i zajmovi stvarali su se i uzimali jedino za podmirenje tekućih i redovitih izdataka, za koju vrst rashoda sadašnja općinska uprava, ponovno naglašavamo, nije do danas napravila niti jednog dinara duga, nego je naprotiv vratila starih općinskih dugova u iznosu od 340.000 dinara.

Usprkos ili gotovim zajmovima i dugova, općinske zgrade, kako je poznato, nalaze se u najgorim stanju, osnovne škole nemaju niti najelementarnijih potreba nastave, u gradu se nije ništa učinilo, a o našim ulicama, cestama i putevima nećemo ni da govorimo. Kako se iz svega ovoga vidi, o općinskoj imovini i javnim potrebama nije se vodila nikakova briga.

Koji su činovnici novi primljeni, uz koje uslove, koji posao obavljaju i koji je rezultat njihova rada?

Ogroman posao, koji je trebalo hitno izvršiti u cilju saniranja općinskih financija i općinske privrede uopće, a koji je posao djelomično i svladao, zahtijevao je razumljivo nove sile, koje bi tom poslu bile dorasle. Jedan dio starih činovnika, marljiv i savjestan u službi, a ranije zapostavljen, sa veseljem se je prihvatio saradivanja oko sanacije općinskih prilika skupa sa novo pridošlim, dok drugi dio činovništva, koji u zajednici sa prošlim ljudima dijeli krivaju za naopaki rad u općini, nije se ni u čemu promjenio. I ovakvi činovnici, u strahu i očekivanju eventualnog penzionisanja, predstavljaju balast, kojeg je sadašnja općinska uprava naslijedila skupa sa općinskim dugovima, a kojeg se ona, kao uopćinom i svaka druga ispravna gradska uprava, ima pod svaku cijenu

riješiti.

Kod uzimanja novih činovnika vladao je princip, da korist koja općina ima da dobije od nove sile bude mnogo veća od izdataka prinadležnosti, i u tomu se je potpuno uspjelo. Tako se je uzeo kao neophodno potreban gradski financijski referent, kojemu je stavljeno u dužnost, da u saradnji i prema direktivama pretsjednika stavi u red gradsku financijsku administraciju i izvrši u granicama mogućnosti sanaciju općinskog gospodarstva.

Kako se u općini nikada nije vodila kontrola o nabavkama i o općinskom inventaru, jer skladišnih knjiga nije ni bilo, to se nije moglo utvrditi gdje je dospjelo općinsko orudje i mnogobrojni alat. Kakova je šteta iz tog prolazila za općinu, svako si može zamisliti. Radi toga je bio red ustanoviti gradski ekonomat, koji je dodijeljen financijskom odsjeku. Osim toga razne su se nabavke, naročito kancelarijski pribor, vršile po najvišim cijenama, što je uspostavom ekonomata prestalo da se praktikuje, pa i to opravdava njegovo postojanje. Za vođenje ekonomata uzeo se jedan privremeni činovnik uz platu, koja je upravo mizerna u odnosu sa odgovornošću, koju taj namještenik ima da snosi, kao i s obzirom na važnost samog posla.

Pri gradskom poglavarstvu, kako to zakon propisuje i kako nužda nalaze, ima se ustanoviti anagrafski ured. Za organizovanje i uvođenje ovog ureda, uzet je jedan činovnik sa fakultetskom spremom, koji je i do sada sličan posao obavljao.

Rad ovih novoprimitljenih činovnika pokazao je već u samom početku dobre rezultate, pa se sa sigurnošću može ustvrditi, da će u buduće koristiti za općinsko gospodarstvo i općinsku administraciju biti još veće.

Koja bi još činovnička mjesta trebalo popuniti obzirom na propise novog Zakona o gradskim općinama?

— Kako prema odredbama Zakona o gradskim općinama svaka gradska općina ima da namjesti odgovarajući broj stručnih sila, za obavljanje poslova, koji su stupanjem na snagu citiranog zakona prešli u nadležnost općine, — i naša će općina, osim novoprimitljenih, još morati

namjestiti neke stručne referente. Tako, na primjer, pravnog referenta, referenta za veterinarske i šumarske poslove, i ako se ukaže potreba, još nekoliko pomoćnih kancelarijskih sila. Mjesto pravnog referenta biće kreirano već budžetom za narednu godinu, a u pogledu obavljanja službe veterinarima i stručnog šumara sa fakultetskom spremom, privremeno je riješeno na taj način, što će po odobrenju Banske uprave ove poslove za gradsku općinu vršiti sreski referenti za veterinarstvo i šumarstvo uz sporazumni honorar. Međutim kako smo spomenuli, ovo je privremeno rješenje, pak će gradska općina kada se obim, ovih poslova proširi i kada se za to ukaže financijske mogućnosti, morati da sistemizira mjesta referenata za veterinarsku i šumarsku službu.

Koja poslove u Beogradu ima da posvršava predsjednik gradske općine u vezi sa sanacijom općinskih financija?

— Predlog budžeta za 1935—36 godinu već je davno zgotovljen, ali se ne može više predložiti na prihvata, jer se još nijesu našla sredstva za realno uravnoteženje. U predlogu budžeta rashodi se predviđaju u iznosu od 5.698.157.98 plus jedan dio letjećih dugova u iznosu od 3.590.300.02 za koji se traži urgentna isplata. Dakle ukupno dinara 9.288.458. — Prihodi se cijene na dinara 3.916.404.25. Stvarno redoviti rashodi su predviđeni u manjem iznosu nego prošle godine, jer su isti u budžetskoj 1934 god. figurirali sa Din. 5.829.453. — Kako je spomenuto, letjeći su dugovi naslijeđeni od ranije. Sada je najveća poteškoća u tome, da se dođe do sredstava u pravcu realnog uravnoteženja redovitih rashoda i prihoda, a nakon toga da se letjeći dugovi konsolidiraju i većim dijelom isplate pomoću ednog većeg zajma.

Prema postojećim odredbama zakona, za pokriće redovitih rashoda ne smiju se praviti zajmovi, jer bi se na taj način brzim tempom došlo do stečaja i rasprodaje čitave općinske imovine. Povišenje nameta je također neuputno i nepopularno, tim prije, što su nameti i onako jedva održljivi, a posebnih prihoda, osim redovitih, nema.

Unatoč istaknutih poteškoća, realno uravnoteženje budžeta dalo bi se ipak postići, ali kako to općina ne može vlastitim sredstvima ni na koji način, potrebna je uvidavnost i pomoć sa strane nadležnih činoca. Ta bi na primjer, uvidavnost trebala da dođe do izražaja u davanju odštete općini od strane društva „La Dalmatienne“ odnosno države, te pitanje državnog doprinosa za izdržavanje gradske po-

licije. Evo, radi ovih poslova, koji predstavljaju realno uravnoteženje budžeta za pretstojeću proračunsku godinu, a koji poslovi, obzirom na vladajuće prilike, nisu nimalo laki ni jednostavni, predsjednik gradske općine bio je primoran da otputuje u Beograd, kako bi omogućio miran, staložen i uspješan rad u općini.

Koliko su osnovane glasine u pogledu ugovora rima općinskim činovnicima i koji je razlog potakao predsjednika da sklopi ove ugovore?

— Tačno je da financijski referent i tajnik imaju ugovore službe sa gradskom općinom, kojima se općina obvezuje da tim činovnicima u slučaju otkaza bez opravdanog razloga isplati jednogodišnju otpremninu.

Prema § 161 Zak. o. grad. općinama, stani općinski činovnici, koji ne budu imali kvalifikacije koje se po statutu donesenom po spomenutom zakonu budu tražile i na dan prevoda na deset godina stalne općinske službe, na slučaj otpusta dobivaju otpremninu u iznosu jednogodišnjih prinaldžnosti, ako imaju najmanje pet godina efektivne općinske službe; otpremninu u iznosu šestomjesečnih prinaldžnosti, dobiće oni službenici, koji budu imali manje od pet godina efektivne općinske službe.

Po analogiji ovog zakonskog propisa, sklopili su se odnosni ugovori sa financijskim referentom i tajnikom Gradskog poglavarstva. Prema tome, ako službenici, koji imaju deset odnosno pet godina općinske službe, a koji mogu biti ko zna kakovi u službi, imaju zakonom garantovano pravo u slučaju otkaza, onda je sasvim razumljivo, da na otpremninu za takav slučaj imaju još više pravo oni općinski činovnici, koji obavljaju najdelikatnije i najnapornije poslove komunalne administracije, a koji, budući nisa stalni, nemaju pravo na mirovinu. Sasvim je logično a i pravično, da se takovi ljudi imaju na neki način obezbjeđiti protiv eventualnog nesavjesnog i nekorektnog postupka prema njima, jer nije pravo da čovjek, koji je uložio svo svoje znanje i svu svoju energiju u radu za općinu, bude u jednom izvjesnom slučaju, kada se nečom prohtije, jednostavno bačen na ulicu. Ovi ugovori u svojim drugim klauzulama vezivaju koliko financ. referenta toliko tajnika na tačno obavljanje poslova, koji spadaju u djelokrug njihova rada, a kada to ne bi htjeli, onda je razumljivo da otpada i pravo na reklamiranje otpremnine. Uostalom ovi ugovori imaju se izdati pred vijeće.

Ima li što istine u pogledu plaćanja prokobrajnih satova činovnicima i koji činovnici rade preko radnog vremena?

Apsolutno je neistina da bi bilo koji činovnik primio honorar za vanredan rad, premda se je, kako je spomenuto, prva dva mjeseca od stupanja u dužnost nove općinske uprave naporno radilo od ranog jutra do kasne večeri, kako običnim danom tako svetačnim i nedjeljom. Kako se iz ovog vidi, kad bi se onim činovnicima, koji su radili preko čitavog dana bez obzira na radno vrijeme i dala neka nagrada, ne bi to značilo ništa nepravilna i neobična pogotovo, kada se znađe, da su ranije primali stalne i vanredne nagrade i takovi činovnici, koji na samo da nisu radili preko uredovnog vremena, već ni onda, kad su morali. U provođenju rigorozne štednje u općinskom gazdinstvu, nova uprava dokinula je sve uobičajene nagrade, koje su se prigodimice davale, kao na primjer novinarima, raznim ustanovama itd.

Kako je određena plata predsjedniku općine?

— Plata predsjednika je određena strogo u smislu propisa Zakona o grad. općinama. Naime, zakon određuje da predsjednik kada vijeće raspravlja o njegovoj ličnoj stvari, ne predsjedava i ne vodi sjednicu općinskog vijeća. Obzirom na to, kada je na dnevni red došla tačka o određenju plate predsjedniku, isti je napustio sjednicu i predao predsjedanje prvom vijećniku. U času kada se je radilo o visini plate predsjedniku, ustao je jedan vijećnik i predložio da se ista fiksa u visini od Din. 5000 mjesečno, jer da tolika plata nije previsoka, obzirom na njegovu spremu, nastojanje i energiju u vođenju komunalnih poslova, kao i rezultate, koje je pokazao u svom radu za unapređenje općinskih interesa. Vijeće se je jednoglasno

izjavilo za toliku platu, te ne samo da nije bilo prigovora sa nikoje strane, nego je čak jedan vijećnik seljak predložio, da se predsjedniku odmjeri plata u visini od 10.000 Dinara. Međutim vijeće je ostalo kod svojeg prvobitnog zaključka. Prema ovomu, apsolutna je neistina da bi predsjednik sam sebi odredio platu, kako se to sa izvjesne strane tendenciozno ubacuje u javnost. Uostalom, sve ovo bilo je svojedobno objavljeno u našoj dnevnoj štampi.

Što mislite o tom, koji je uzrok lanstranju neistinitih i tendencioznih vijesti o radu današnje općinske uprave?

— U pogledu glasina, koje se rasturaju gradom, nimalo me rečude, jer mi je poznato da ima lijepi broj osoba, koje su u prošlosti iskorištavale općinu u svoje rebične svrhe, a opet i takovih građana, koji nisu udovoljavali svojim obavezama prema općini nego im se u svemu gledalo kroz prste. Razumljivo je da ti ljudi nisu zadovoljni sa današnjom upravom, jer toga više dara nema, ali zato ogroman je broj onih, koji žale da ovakova uprava nije došla pred dvadeset godina, jer bi tada drukčije izgledale općinske financije, a i grad bi imao veće koristi od općine. Međutim intesantno je, da nijedan od vjajnih vikača nije izišao nijednom kritikom rada općinske uprave u nekom javnom glasilu, kako to kulturni ljudi rade, a to možda zato, jer bi mu se moglo predočiti, kakve ga tatecije vode pri takovoj radoti. Osim toga tu je posrijedi poznati jal, zavist, sitničavost i grandomanija, kojim se vrlinama izvjesni krugovi reše u našem gradu, a kojih se je Šibenik trebao čavno osloboditi u interesu svoga istinskog napretka.

Osnivanje novih pjevačkih društava u Šibeniku

Iz novina saznajemo da se u našem gradu osnovalo još jedno novo pjevačko društvo, dakle peto po broju. Sata pojava ovog novog društva biće veoma simpatično primljena u građansvu s razloga, što je isto organizirano iz redova jednog saečja, koji po svim većim gradovima osniva vlastite pjevačke zborove i glazbe, te je u tom pogledu pokazao lijepih uspjeha.

Nego, obzirom na činjenicu da naš grad ne obiluje baš sa pjevačima — diletantima, te da i oni koji postoje već su raštrkani po raznim društvima ili pjev. sekcijama, a nevi čak pjevaju i u više društava samo jako, da popunjava u prazne u pojedinih horskim dionicama — ove pojave novih pjevačkih društava u našem gradu moraju da tjeraju na

razmišljanje svakoga onoga, komu je do održanja i razvika horske muzike u našem gradu, te istinski i iskreno žali njen napredak kod već postojećih grad. pjev društava. A naravna stvar da ovakovi eksperimenti mora u da zadaju brige i onima, koji upravljaju sudbom bilo kojeg već postojećeg pjev. društva ili sekcije u gradu.

Mi ne znamo, jer zato još nemamo nijakovih podataka, da li će i ovo novo pjevačko društvo biti sastavljeno, barem djelomično, od pjevača, koji su saradivali ili još saraduju u drugim gradskim pjev. društvima. Ali obzirom na to da se ovde radi o jednom starijkom društvu, mislimo, da će se tom društvu iz drugarske solidarnosti priključiti i oni pripadnici toga staleža, ko-

U pjevaju u drugim društvima. U najboljem slučaju, ti će pjevači ostati u jednom i drugom pjev. društvu; u na'gorem, oni će otpasti iz jednog, vjerojatnije iz onog, u kojemu su do sada saradivali. Ovo ističemo zato, jer iz iskustva znamo, da se ovakva pitanja obično na ovakav način rješavaju, a da li je to korisno za već postojeća društva, odnosno za muzičku umjetnost uopće, to je drugo pitanje, na koje nije baš teško naći odgovora. Kad bi u svim gradskim pjevačkim društvima djelovao jedan te isti dirigent ili barem u onima, koja su obično pogodena ovakvim eksperimentima, onda bi se to bilansiralo pjevača između raznih pjev. društava moglo još nekako opravdati, i ako sa društveno-moralno gledišta, ne baš pohvaliti. Ali pošto je već iz tehničkih razloga nemoguće jednom te istom dirigentu da savjesno u isto vrijeme radi u više društava (osobito u onima koja su sastavljena od izvršujućih članova, koji su samo naveče slobodni) i pošto program rada u svim društvima nije jednak, to je očito da će iz svega toga najviše štete trpjeti prava muzička umjetnost.

Poznato je naime, da svaki dirigent ima svoje specijalne metode poučavanja, koje su, naravno, ovisne o njegovoj stručnoj sposobnosti, znanju i ritmi. Kod jednog prosječnog pjevača sa isto tako prosječnom inteligencijom, koji iz bilo kakvih razloga kompromisno saraduje u više pjev. društava, u kojima opet djeluju različiti dirigenti, sa različitim metodama poučavanja, takva saradnja prouzrokuje konfuzan učinak, i time se on ne samo kvari, nego i onesposobljuje za svaki pozitivniji i konstruktivniji rad. Ako on kod jednog skrupuloznog dirigenta mora da se po nekoliko mjeseci trudi, dok nauči program koncerta i bude sposoban za nastup, a onaj drugi dirigent ga samo površno sprema i „baca“ na binu već poslije nekoliko proba, naravno stvar, da će on po svojoj inteligenciji privoljeti onom dragom dirigentu, te da će time ne samo zaboravljati ono, što ga je onaj prvi u njegovom interesu i u interesu prave muzičke umjetnosti učio, nego će si u svojoj „pametnoj glavici“ stvoriti sud, da je ovaj drugi ipak bolji i on će, naravno, što više izbjegavati pokuse kod onog prvog, a ako mu se pruži prigoda čak i napustiti njega i društvo, koje je išlo za tim da ga muzički vaspita.

Ako se pak radi o nekom umišljenom i nemirnom stvoru, kojemu baš ne prija društvena disciplina i ozbiljan rad, onda će i ovaj iskoristiti prvu priliku da „umakne“ u ono društvo, koje zbog stručne sposobnosti

svag artističkog vođe ili malenog broja svojih članova ne vodi mnogo računa o disciplini i redu i koje će ga još, eventualno, dočekati raširenih ružu.

A ako pak ima i takovih ljudi, koji iz ličnih mržnja, antipatija, nezasićenih ambicija, nenavidnosti ili proste zlobe nastoje svim mogućim smicalicama da oslabe

ili čak ruše razna društva, odvlačeći im članove onda i u tim slučajevima prvi će biti na dohvat raznimerni ljudi ili umišljenovići, ili pak takovi ljudi koji dolaze u kult. društva zato, da im ova priskrbe razna namještanja ili izvuku neke druge lične koristi.

(Nastavlje se)
Muzičar

GRADSKA KRONIKA

Radničko prenočište

U izvršenju Zakona o zaštiti radnika, po kojem su sve općine u industrijskim centrima dužne da uredi i izdržavaju radničko prenočište, naša je gradska općina još davno u tu svrhu iznajmila prostorije u maloj zgradi samostana sv. Frane. Međutim, kako općina nije bila u stanju da iz vlastitih sredstava nabavi potrebne posteljine, to se do danas nije moglo pristupiti otvorenju prenočišta. Da bi se ipak, nekako makar i uskromnim razmjerima, udovoljilo ovoj nužnoj socijalnoj potrebi, gradska se je općina ovih dana obratila molbom Komandi mjesta, da joj ista ustupi na uporabu nekoliko vojničkih kreveta, koji bi se smjestili i upotreblili za radničko prenočište. Toj molbi Komanda mjesta je udovoljila, stavivši općini na raspolaganje 10 gvozdenih kreveta. Općina će iz vlastitih sredstava nabaviti ostale potrebštine za prenočište, pak će tako ovih dana naši radnici, a naročito oni, koji se u traženju posla nalaze na proputovanju kroz naš grad, naći sigurno i toliko potrebno besplatno noćno sklonište. Ovo radničko prenočište biće povjerenom na čuvanje jednoj od mjesnih staleških radničkih organizacija, koja će voditi brigu o redu i čistoći prostorija.

Sastanak pomoraca iz grada i okolice

U prostorijama Radničke čitaonice, održan je u četvrtak sastanak pomoraca iz grada i bliže okolice, kojem je prisustvovao i referent za pomorstvo kod Radničke komore u Splitu g. Maroević Dr. Frano. Na ovom sastanku, koji je bio brojno posjećen, govorio je Dr. Maroević o zaključcima konferencije u Sušaku i o projektu turnusa ukrcavanja pomoraca na brodove, po kojem bi se imao da reducira broj nezaposlenih pomoraca, koji danas dostiže cifru od 14 hiljada. Ukupno ima oko 20 hiljada pomoraca u našoj državi, koji su snabdjeveni sa moreplovnicama, od kojih je međutim samo njih 6 hiljada zaposleno. Raspravljalo se još o donošenju novog Zakona o pomorcima, pak se zatim prešlo na biranje uprave šibenske podružnice struč-

nog saveza u koju su ušli: Frano Gović iz Krapsja, Batinica Ivan i Uršič Jakov iz Šibenika

Ostavka gradskog vijećnika g. Ing. Ježine. Vijećnik gradske općine g. Ing. Šime Ježina, podnio je ovih dana ostavku na tom položaju, koju je motivirao preopterećenošću posla. Kako se međutim pretsjednik gradske općine nalazi na putovanju, on će do njegovog povratka vršiti pretsjedničke dužnosti.

Premješten je direktor gimnazije g. Banica. Direktor ovdašnje gimnazije g. Svet. Banica premješten je po vlastitoj molbi u Sombor.

Promocije. Naš sugrađanin g. Ante Dunkić, diplom. pravnik, promoviran je ovih dana na zagrebačkom univerzitetu na čast doktora prava. Čestitamo!

Društvene vijesti

Iz Masarykovog Filharmoničkog Društva „Kolo“. Poslije ostavke g. Jadronje, po društvenim pravilima funkciju pretsjednika preuzeo je društveni potpretsjednik g. inž. Ernest Bratuš viši šumarski savjetnik. Inače u društvu se vrše redovite pripreme za veliki jubilarni vokalno-instrumentalni koncert, koji će se održati dana 9 marta t. g. prigodom 35. godišnjice društva, a u čast 85. godišnjice društvenog pokrovitelja g. Dr. F. Masaryka pretsjednika Čehoslovačke Republike. Tom prigodom će uz društvene horove nastupiti i nekoliko poznatih umjetnika-ca, te reorganizirani društveni simfonički orhestar, koji broji preko 30 izvađača. Program će biti sastavljen od reprezentativnih jugoslovenskih i čehoslovačkih kompozicija i narodnih pjesama, te nekoliko tačaka iz svjetske klasične muzike. Koncertom će dirigovati gg. profesori M. Stipičević i I. Prištin.

Tablo-tenis klub. Ovih dana održana je konstituirajuća skupština kluba i izabrana je uprava u koju su ušli: Josip Dominis stud, prava pretsjednik, Milan Radojković potpretsjednik, Trifunović Dr. Petar tajnik i još nekoliko lica. Prijave za upis u klub primaju se dnevno u društvenim prostorijama.

Pjevački zbor akademičara. Ovih dana osnovana je pjevačka sekcija Jug. akad. kluba. U tehnički odbor, koji ima da izvrši sve potrebne pripreme za organizaciju pjevačkog zbora, ušli su gg. Trilaja Berislav, Baranović Nikola, Dominis Josip i još nekoliko članova.

Skupština Crvenog krsta. U nedjelju 17 ov. mj. održaće se u prostorijama Učiteljske škole glavna godišnja skupština sreskog odbora Crvenog krsta u 10,30 sati prije podne.

Skupština Streljačke Družine. U nedjelju u 9 sati prije podne, u prostorijama Lovačkog društva, održaće se glavna godišnja skupština Streljačke družine.

Konstituisanje Mjesnog odbora Jadranske straže. Na sjednici mjesnog odbora Jadranske straže izvršeno je konstituisanje odbora: pretsjednik Dr. Čedomil Medini, ppretsjednik Tomov K, direkt. prep., sekretar Ivo Janković dipl. pedagog, zamj. sekret. Mali prof. Slavko, blagajnik Dalibor Koštan, ekonom prof. Dujmović. Ostali članovi čine širi i nadzorni odbor.

Odobren budžet Primorske banovine

Izjava Bana g. dr. J. Jablanovića

Ban Primorske banovine g. dr. Josip Jablanović, koji se nalazi u Beogradu u vezi sa banovinskim budžetom, u razgovoru sa novinarima dao je ova oba-viještenja:

U Ministarstvu finansija raspravljen je i utvrđen konačno budžet Primorske banovine za 1935-36 g. Budžet je ostao u jednakoj visini budžeta koji je na snazi za tekuću budžetsku godinu. To je učinjeno izuzetno za Primorsku banovinu, dok je opće načelo postepenog smanjivanja budžeta primjenjeno u svim banovinama.

Predviđeno povećanje novog budžeta, povećanjem državne dotacije, nije se moglo ostvariti zbog općih privrednih i finansijskih prilika zemlje, a ni s razloga što je Narodna skupština raspuštena, pa se nije mogao donijeti novi državni budžet, u kome bi se predviđala veća državna pomoć za Primorsku banovinu. Dok je banovinski budžet za 1935-36 g. ostao na istoj visini i dok mu je obezbjeđena ista državna pomoć, doile su i druge strane stvoreni banovinski novi vlastiti prihodi, ali u isto vrijeme i dosadašnji smanjeni, kao na pr. banovinski prirez od 25 posto smanjen je na 20 posto, a takođe su ukinute i neke dažbine u cilju olakšanja industrije i njenog izvoza. Ovo sve je učinjeno u vezi sa općim planom privredno-finansijske politike Kr. vlade koja teži za općim olakšanjem fiskalnih opterećenja.

U toku ove godine — nastavio je ban g. dr. Jablanović — g. ministar finansija izradiće novi plan o finansiranju i budžetiranju banovina na saevim novim osnovicama, prema novim fiskalnim i privrednim kriterijumima programa Kr. vlade, čime će se opet omogućiti banovinama obilnija radinost, pa će se time

moći i ostvariti u idućim godinama i oni veliki rashodi i podmiriti one veće narodne potrebe banovinskog lokalnog djelokruga, koje se nisu mogle ostvariti u ovogodišnjim izuzetnim prilikama.

U daljnjem razgovoru ban g. dr. J. Jablanović naročito je podvukao da je kod svih članova Kr. vlade, kojima je dolazio u doticaj, naišao na puno razumijevanje za prilike i potrebe Primorske banovine, a u prvom redu kod samog predsjednika vlade g. Jevt'ca i ministra finansija g. dr. Milana Stojadinovića.

G. dr. Jablanović za vrijeme svog boravka u Beogradu u svakodnevnom je kontaktu sa mjerodavnim faktorima u vezi sa pretstojećim izborima.

Na koncu je g. dr. Jablanović rekao da će se u Beogradu zadržati još dva, a najviše tri dana, te da se vraća u Split. Za to vrijeme završiće sve poslove zbog kojih je došao u Beograd.

Kroz „Torkul“

„Tvornica“ anonimnih pisama d. d.

Industrijalizacija ovih naših poslovnih krajeva, predstavlja, bez sumnje, problem od kapitalne važnosti, tako da je on danas u centru raspravljanja. O pitanju tvornice „La Dalmatienne“ već se mnogo toga pisalo, a još i danas je to na dnevaom redu. Nego, izgleda, naši javni radnici, previdili su odnosno propustili, da posvete svoju pažnju jednoj novoj grani industrije u našem gradu, koja je, međutim, naročito u posljednje vrijeme, pokazala veliku aktivnost i obećaje da će se njeni „proizvođači“ odlično plasirati.

To vam je, ako ne znate, Tvornica anonimnih pisama d. d. sa sjedištem u Šibeniku. Centrala, čiji je principal kažu neki apotekar, poznata je već dobro našoj javnosti, jer je svak imao priliku da njene „proizvode“ okuša. Ali sada je uvelike proširena djelatnost ove vrste industrije u našem gradu, jer je ovih dana na obali osnovana i podružnica.

Stvar je ipak dosta komplikovana, jer ovo dioničko društvo nije udovoljilo svim zakonskim formalnostima. U trgovačkom registru nije upisano, te po svemu izgleda da potajno djeluje. Da bi ipak jednom naše građanstvo bilo na čistu ko su dioničari ove proslavljene tvornice, odlučilo je da zatraži od vlasti da ona bezvrijedno otkrije glavne aktere ove „vrljedne“ družine, koja farmaceutskom vještinom daje injekcije mirnom građanstvu.

U posljednje vrijeme naš je grad preplavljen anonimnim pismima recte proizvodima ove tvornice, pak smo zato htjeli da naš „torkul“ sve to „protorkula“, i time ove „industrijalce“ jednom onkraj brave strpa.

„Turistička aktivnost“

Napis pod gornjim naslovom koji je izišao u ovoj rubrici u br. 2 lista, nije potekao iz redova naše redakcije, i kako smo se mogli uvjeriti, nije bilo razloga da se rad Društva za saobraćaj putnika podvrgne kritici.

Uredništvo

Širite i podupirite
„Svijest“

FRANCUSKO OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO

„UNION“

Utemeljeno 1828 god. u Parizu.

Zastupstvo u Šibeniku :

Ugo Inchiostri.

BAR „ORIENT“

Na 20 pr. mj. uvečer otvoren je u gradu novi bar »Orient«, koji po svojim luksuzno uređenim prostorijama pruža svakom posjetiocu sav potreban komfort i rasonodu. Posebni separei najmodernije uređeni. Prvoklasna damen kapela. — Cijene umjerene. Rn. 39.

Novo otvoreno skladište cipela

u ulici Kralja Tomislava

(u blizini Firme Bata)

Krsto i Klara Strkalj

ima na skladištu sve vrste cipela uz znatno snižene cijene.

G. S. MATAVULJ

ŠIBENIK

Industrija narodnog
veziva i tkanja.

Pecelj Milorad

ŠIBENIK

Bogato skladište svakovr-
snog kuhinjskog posuda.

Strojarska mehanička radiona i lijevaonica metala
Kordić i drug - Šibenik

RADIONA

za popravke parobroda, parnih strojeva, automobila, motora, granika kompresora turbina itd. Konstruiraju se vijci (propeleri.) Autogenično varenje i rezanje željeza

Moderni krojački salon

Rade Berić
Šibenik

Odjela po najmodernijem
fasonu izrađujem uz
najumjerenije cijene.

Mate Katalinić

ŠIBENIK (kraj sv. Frane)

Trgovina svih vrsta boja,
kistova, stakla za prozore
i t. d.

Preuzima bojadisarske
radnje: soba, crkava,
dvorana i t. d.

Grubišić & Comp.

ŠIBENIK

Špediterska poslovnica

Glavno opravništvo

„Jadranske plovidbe“

Obavlja sve poslove brzo i solidno

Brzojavi: CIANAMID

telef. br. 24.